

TAMPERE.
FINLAND

PIRKANMAAN TALOUS 2022

Toimialojen nykytila ja näkymät

KAKSOISSIIRTYMÄ EDELLYTTÄÄ DIGIOSAAMISEN VAHVISTAMISTA:

PIRKANMAA EU:N DIGIOSAAMISEN KÄRKEEN

Pirkanmaan toimijat ovat kevään 2022 aikana työ-
täneet alueellisen digikompassin. Kompassin avulla
maakunnan on tarkoitus lisätä ja kohdistaa investoin-
teja ja kehittämistoimia. Digikompassissa asetetaan
tavoitteet neljä suunnassa, jotka ovat digitaalinen
osaaminen, liiketoiminnan digitalisaatio, digitaalinen
infrastruktuuri ja julkisten palveluiden digitalisaatio.

Pirkanmaalle digitalisaation etenemisen perusta on
korkeatasoisessa ja laaja-alaisessa osaamisessa. Muilla
tavoitealueilla onnistuminen edellyttää onnistumista
osaamisen vahvistamisessa.

Digiosaamisen vahvuuksina tulevat esiin koulutus-
asteiden monipuolinen toiminta, kärkialojen huippu-
taso sekä edelläkävijäyritykset. Heikkouksiksi tunnis-
tettiin ammattilaisten määrän hidas kasvu sekä di-
giosaamisen kapea-alaisuus. Mahdollisuuksia nähtiin
erityisesti yhteistyön lisäämisessä, oppilaitosten stra-
tegisten valintojen terävöittämisessä sekä jatkuvas-
sa oppimisessa. Tunnistettuja uhkia ovat kyvyttömyys
monialaisuuteen sekä rohkeuden, rahoituksen ja yh-
teistyön puute.

Pirkanmaan digiosaamisen tavoitteissa korostuu kol-
me osa-aluetta: digiosaajien moninaisuus, digiosaaji-
en riittävä määrä sekä kansalaisten digitaidot.

Keskeistä on naisten määrän lisääminen digialoil-
la. Toisena tavoitteena on kansainvälisten teknolo-
giaosaajien määrän lisääminen mm. houkuttelevien
huippuosaamisen keskittymien avulla. Tehtävänä on
myös maahanmuuttajien digiosaamisen vahvistami-
nen. Osaamisen moninaisuutta voidaan lisätä myös
monitieteistä ymmärrystä lisäävällä opetuksella.

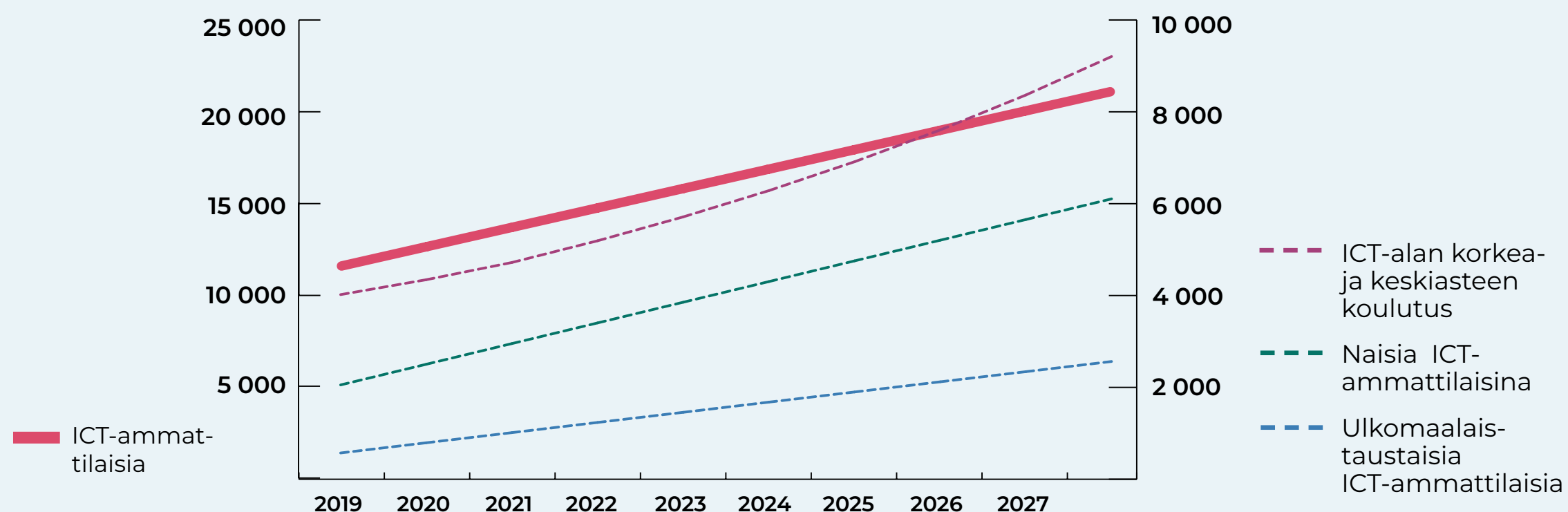
**Maakunnan tavoitteena on, että ulkomaalaistaus-
taisten ICT-ammattilaisten määrä kasvaa viisin-
kertaiseksi 3 000 henkilöön ja että naisten osuus
ICT-ammattilaisista kasvaa 30 prosenttiin ja 7 000
henkilöön.**

Digitalisaation asiantuntijoista on paheneva pula
useilla toimialoilla. Osaajien määrän ja laadun kas-
vattaminen on välttämätöntä kaikilla koulutusasteil-
la. Resurssien ja koulutusvastuiden lisäämisen lisäksi
osaamistarpeeseen voidaan vastata koulutuksen jat-
kuvan oppimisen yhteistyön avulla.

**Maakunnan tavoitteena vuoteen 2030 on, että ICT-
ammattilaisten määrä kaksinkertaistuu 23 000
henkilöön, ICT-alan korkea- ja keskiasteen koulu-
tus lisääntyy 10 % vuosittain ja että alueelliset ICT-
kärkiekosysteemit (kuvantaminen, älyliikenne, teko-
äly, sirusuunnittelu) vahvistuvat.**

Kansalaisten digitaidot ovat välttämätön edellytys ta-
sapainoisen digitalisaation etenemiselle. Digikuilujen
vähentämisessä keskeinen rooli on kuntien, hyvinvoin-
tialueen ja kolmannen sektorin palveluilla, joihin kuu-
luu myös kattavat digituki-verkostot. **Tavoitteena on,
että digitaalisten palveluiden käyttäminen lisääntyy
vähintään kansallisen tason mukaisesti kaikissa ikä-
ryhmissä ja että digitukea on saatavilla koko maakun-
nan alueella.**

Osaamista vahvistamalla maakunnalla on mahdollisuus
onnistua myös digikompassin muissa tavoitteissa. Näitä
tavoitteita ovat mm. mikrosirukeskittymän rakentami-
nen, yritysten datatalouden lisääminen sekä digitaalisen
palvelupolkujen avaaminen kaikkiin kuntien ja hy-
vinvointialueen palveluihin. Tavoitteet tarkoittavat, että
Pirkanmaa nousee Euroopan digiosaamisen kärkeen.

Petri Räsänen
Innovaatio- ja
tulevaisuustyön johtaja
Pirkanmaan liitto

PIRKANMAAN TALOUSKATSAUS 2022 | SISÄLTÖ

- 3 Pirkanmaan liikevaihto toimialoittain
- 4 Ekologista rakentamista helpottamassa
pala kerrallaan
- 6 Nokia Arenan ensimmäinen – ja hurja –
vuosi
- 8 Pirkanmaalla resilienssiä ja uskoa tulevai-
suuteen!
- 9 Alumiinin moniottelija investoi isosti kol-
men vuoden välein
- 10 ”Teollisuus on yhteiskunnan selkäranka”
- 12 Business Tampere – laadukkaita ja kehiti-
tyviä kansainvälistymis- ja kasvupalveluja
koko seudun elinvoiman hyväksi
- 13 Hyvinvoiva keikkatyöyhteisö eläkeikäisten
ehdoilla
- 15 oneNav Piilaaksosta tähyää paikannustek-
nologian tulevaisuuteen
- 17 Katseet kohti lähimarkkinoita – Tampe-
reen kauppakamari auttaa yrityksiä kan-
sainvälistymään

BUSINESS
TAMPERE

TAMPEREEN
KAUPPAKAMARI

Yrittäjät
PIRKANMAA

PIRKANMAA

PIRKANMAAN LIIKEVAIHTO TOIMIALOITTAIN 2021

	2021	2022*
Liikevaihto kaikki toimialat	38 640 M€	19 952 M€
Liikevaihdon muutos	10,3 %	10,6 %
Liikevaihto, teollisuus	13 731 M€	7 153 M€
Teollisuuden liikevaihdon muutos	13,1 %	11,4 %
Vienti, teollisuus	8 284 M€	4 352 M€
Teollisuuden viennin muutos	15,1 %	10,7 %
Asukkaita	527 478 (31.12.2021)	
Toimipaikkoja	35 470	

* 1. puolivuosi

TEOLLISUUS

13 731 M€

Teknologia

54 %

Metsä

23 %

Elintarvike

5 %

Kemikaalit, kumi, muovi

16 %

TeVaNake

2 %

KAUPPA

10 288 M€

Tukkukauppa

61 %

Vähittäiskauppa

39 %

PALVELUT

5 955 M€

Liike-elämän palvelut

61 %

Liikenne

28 %

Majoitus ja ravitsemus

11 %

RAKENTAMINEN

3 739 M€

INFORMAATIO JA VIESTINTÄ

1 831 M€

ELÄMYSTALOUS

1 703 M€

%-osuus koko toimialan liikevaihdosta

EKOLOGISTA RAKENTAMISTA HELPOTTAMASSA PALA KERRALLAAN

Ekologisuus on noussut vahvaksi arvoksi myös rakentamisessa, joka tuottaa arviolta 38 % maailman hiilidioksidipäästöistä. Ylöjärveläisen Block solutionsin toimitusjohtajasta Sanna Silfverbergistä on ollut hienoa huomata, kuinka isot rakennusyritykset ovat alkaneet miettiä samoja asioita, joiden äärellä he pienenä toimijana ovat olleet perustamisestaan 2018 alkaen.

Block solutions valmistaa kierrätysmateriaaleista rakennusmoduuleja eli Blockseja, joilla talo rakentuu kustannustehokkaasti ja lyhyellä perehdytyksellä keneltä tahansa. Kasvunsa alussa olevaa innovaatioyritystä seuraa LinkedInissä useita isoja kansainvälisiä yrityksiä.

– Ekologisuuteen panostaminen ei ole vain eurooppalainen juttu. Käymissämme keskusteluissa esimerkiksi afrikkalaisten ja latinalaisamerikkalaisten ministerien kanssa ja meille näytetyissä viisivuotissuunnitelmissa kestävä kehitys ja muovin keräys nousevat usein esiin. Kaikilla on halu viedä kestävä kehitys eteenpäin, ja suomalaista tietoa aiheesta kuunnellaan kiinnostuneina, Sanna Silfverberg kuvailee.

Ratkaisu kriisirakentamiseen

Idea Block-moduuleihin syntyi, kun yrityksen perustaja **Markus Silfverberg** osallistui vuonna 2016 teollisuuden edustajana YK:n Geneven kokoukseen. Haitin maanjäristyksen jälkeisen kokouksen yksi osa-alue oli kriisirakentaminen: miten katastro-

rofeissa pystyttäisiin tarjoamaan nopeasti hätämaajoitusta, leikkaussaleja ja ruumishuoneita?

Markus alkoi ideoimaan ratkaisua, jossa ikään kuin yhdistyivät Lego ja Ikea. Kahden vuoden ajan Block-moduuleja suunniteltiin niin lasten Lego-palikoita, ruutupaperia kuin 3D-printteriä hyödyntäen.

Tärkeä lähtökohta oli helppous. Kriisin keskellä sairaala pitää pystyä rakentamaan ilman ammattilaisia. Kevyillä mutta kestävillä Blockseilla esimerkiksi rakennuksen suorat kulmat onnistuvat kerrasta. Indonesian Lombokiin rakennettiin Blockseista koulu kuudessa päivässä.

Idea lähti kriisitarpeesta, mutta pian Silfverbergit ymmärsivät, että moduuleilla voi rakentaa lähes mitä vain. Pääkohdennus on kehittyvissä maissa.

– Esimerkiksi Afrikassa talovaje on 50 miljoonaa, ja tarve kasvaa noin kahdella miljoonalla yksiköllä joka vuosi, Sanna Silfverberg havainnollistaa tarvetta.

Taloja paikallisista kierrätysmateriaaleista

Block-moduuleissa käytetään paikallisia raaka-aineita, muun muassa kierrätysmuovia, metsäteollisuuden sivutuotteena syntyvää puukuitua, lumpuista saatavaa tekstiilikuitua, kookospähkinää, bambua ja riisikortetta. Tarkoituksena on käyttää kussakin markkinassa aina ylijäämäistä kuitua, joka normaalisti hävitettäisiin esimerkiksi polttamalla. Esimerkiksi riisinjyvien keräämisen jälkeen poltet-

tavan riisikortteen on nykyisellään arvioitu tuottavan 2 % maailman hiilidioksidipäästöistä, mikä vastaa matkustajalentoliikenteen vuosipäästöjä.

Valmiita Blockseja ei lähetetä Suomesta, vaan ne valmistetaan samat kestävät arvot jakavissa paikallisomisteisissa lisenssitehtaissa paikallisella työvoimalla. Kesällä 2022 lisenssikumppaneita oli Ghanassa ja Egyptissä, syksyllä uusi kumppani aloittaa tuotannon Indonesian Jakartassa ja myöhemmin Lombokissa.

VIESTINI YRITTÄJÄLTÄ PÄÄTTÄJILLE

– Me yrityksenä ajattelemme olevamme rohkeita ja ennakkoluulottomia. Toivoisimme samaa avoimuutta ja tukea yritysten innovatiivisuudelle myös päättäjiltä. Esimerkiksi Tanskassa ja Hollannissa yrityksiä osataan neuvoa paremmin: luvut ovat ihan eri luokkaa, kun katsotaan miten paljon siellä hyödynnetään yritysten tukipalveluita ja haetaan avustuksia, Sanna Silfverberg korostaa.

“ Esimerkiksi Afrikassa talovaje on 50 miljoonaa ja kasvaa joka vuosi.

Sanna Silfverberg

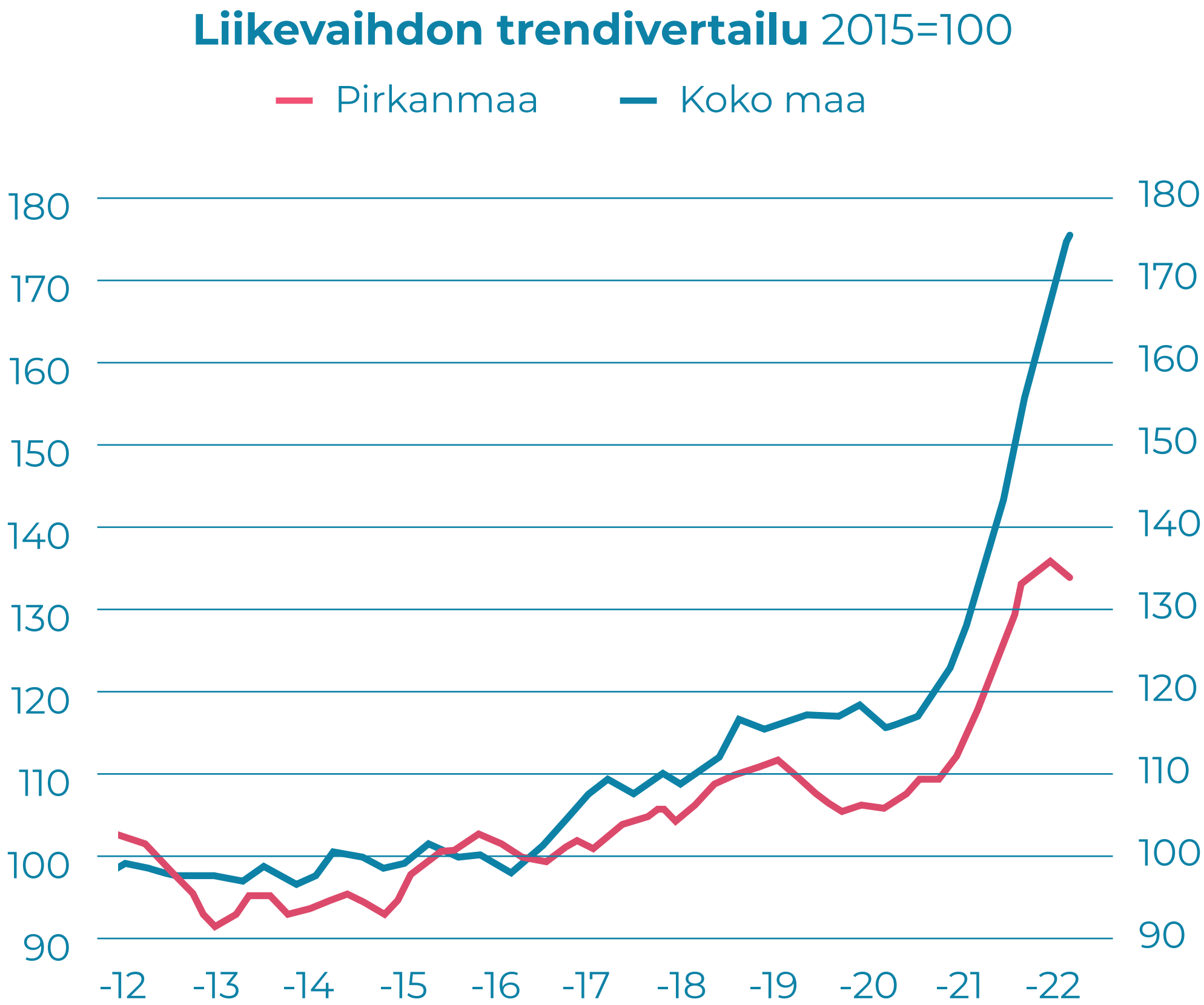

LIIKEVAIHTO 2021: 1,1 M€
LIIKEVAIHTOENNUSTE 2022: N. 5 M€
HENKILÖSTÖMÄÄRÄ: 7
KIVA LUKU: BLOCK-MODUULIEN HIILIJALANJÄLKI ON NOIN 90 % PIENEMPI VERRATTUNA RAKENTAMISMATERIAALEIHIN YLEENSÄ.

KEMIKAALIT, KUMI JA MUOVI

Liikevaihto 2021	2 075 M€
Liikevaihdon muutos	18,8 %
Vienti 2021	1 230 M€
Viennin muutos	23,4 %
Toimipaikkoja 2021	140
Liikevaihdon muutos 1. puolivuotta 2022	20,3 %

NOKIA ARENAN ENSIMMÄINEN – JA HURJA – VUOSI

Lähes jokainen suomalainen on kuullut jouluukuussa 2021 avautuneesta Nokia Arenasta, jos ei uutisoinnin kautta niin viimeistään kevään jääkiekon MM-kisahuumassa. Tieto monitoimiareenan olemassaolosta on kantautunut laajalle myös kansainvälisesti. Nekin megatähtien kiertueet, jotka aiemmin ovat jatkaneet kiertuetta Tukholmasta etelään tai Venäjältä Baltiaan, koukkaavatkin nyt Suomen kautta. Myös NHL:ssä ollaan tietoisia, että Tampere on kova kiekkokaupunki.

Vuosia rakennettu Nokia Arena avattiin keskellä pandemiarajoituksia. Ensimmäinen vuosi on kuitenkin yllättänyt myönteisesti Nokia Arenan myyntijohtaja **Elina Tikkakosken**:

– Vaikka ensimmäinen vuosi ei ole vielä kulunutkaan, kaikki odotukset tapahtumien ja kävijämäärien osalta ovat jo tässä kohtaa ylittyneet.

Näkyvyys on ollut hyväksi Pirkanmaalle

Tikkakosken mukaan monitoimiareenan saama valtakunnallinen näkyvyys on tehnyt hyvää koko Pirkanmaalle. Areena näkyi talvella uutisissa lähes viikoittain, joko tapahtumien, kumppanien tai teknologiaratkaisujen ansiosta. Tunnustuksena kansallisesti täysin uuden konseptin luomisesta sekä kansainvälisesti merkittävän suuren areenan rakentamisesta Pirkanmaan liitto palkitsi Nokia Arenan syyskuun alussa vuotuisella Pirkanmaan palkinnolla.

– Totta kai olemme ylpeitä siitä, että Tampere oli pääkaupungin jälkeen ensimmäinen kaupunki, johon areena saatiin. Ainakin Turussa, Jyväskylässä, Oulussa ja Lappeenrannassa kytee stadionhankkeita. Hienoa, että Tampereen kaupunki uskoi aikanaan hankkeeseen ja pääsimme toteutukseen asti ennen muita, Tikkakoski kehuu.

Tikkakosken mukaan rohkean ajattelun ja muita maakuntia askelen edellä olemisen lisäksi parasta Tampereella on keskeinen sijainti.

Digitaalinen elämysareena

Nokia Arena on maailmankin mittakaavassa uudenaikainen digitaalinen elämysareena. Jääkiekkopelejä reunustaa esimerkiksi maailman ensimmäinen sisältöä vaihtava LED-kaukalo. Yhdelläkään areenalla maailmalla ei myöskään pysty seuraamaan tapahtumaa omasta hotellihuoneesta. Avainten sijaan kulkeminen hoidetaan digitaalisin kulkutunnistein: esimerkiksi aitioihin kulku sujuu tapahtumiin lipulla ja kokouksiin QR-koodilla, henkilökunnalla puolestaan on käytössä mobiilitunnisteet sekä kulkutägit.

Areenalla on yli 500 näyttöpintaa, joilla tapahtumajärjestäjä voi lisätä tapahtumansa elämyksellisyyttä.

– Areena on kuin digitaalinen kameleontti, joka vaihtaa napinpainalluksella yritysjuhlan glitterhustoma keikkanäyttämöksi tai vuoroin Tapparalta ja vuoroin Ilvekseltä näyttäväksi kiekkokatsomoksi. Teleskooppikatsomotkin menevät 12 minuutissa kiinni. Olemme onnistuneesti hakeneet parhaita käytäntöjä tapahtuma-alan ulkopuolelta, Tikkakoski kuvailee innovaatioita.

Katsaus alan nykytilaan

Tikkakoski kuvaa, kuinka tapahtuma-, matkailu- ja ravintola-aloilla työvoimapula värittää vahvasti pandemian jälkeistä aikaa. Henkilöstö on kouluttautunut muihin tehtäviin. Vuonna 2020 siirrettyjä tapahtumia on siirretty edelleen, koska järjestämiseen tarvittavaa henkilökuntaa ei vain ole. Osaajapula puolestaan kuormittaa nykyisiä tekijöitä.

Tämän kesän tapahtumaryöppy on aiheuttanut sen, että kaikkiin tapahtumiin ei riitä kävijöitä. Tämä puolestaan saa järjestäjät tekemään nopeita päätöksiä. Tapahtumasuunnittelu onkin muuttunut aiempaa dynaamisemmaksi. Jos aiemmin minimiaika uuden tapahtuman myynnille oli 9 kuukautta, niin nyt uusia tapahtumia on julkistettu vain 2 kuukauden päähänkin.

Pandemiasta on ollut kuitenkin Tikkakosken mukaan se hyvä puoli, että tapahtumateollisuus alihankintaketjuineen tunnistetaan omana toimialanaan paremmin ja sitä arvostetaan enemmän kuin ennen. Myös tapahtumatuotannot ovat aiempaa suurempia. Näyttävyyteen ja tekniseen kalustoon panostetaan huimasti. Tarve elämyksellisyydelle näkyy myös pienemmissä tapahtumissa: monet yritykset kiittävät asiakkaita ja henkilöstöä tapahtumakutsulla.

VIESTINI YRITTÄJÄLTÄ PÄÄTTÄJILLE

– Mitä olisi tehtävissä, jotta eri alojen tapahtumakävijät eivät lähtisi heti tapahtuman päätyttyä pois Tampereelta, vaan tietäisivät ja nauttisivat paikallisista palveluista? Toivoisin, että erityisesti pienet pirkanmaalaiset yritykset hyötyisivät Nokia Arenan kävijöistä, Tikkakoski summaa.

“Haluamme tuoda mahdollisimman monipuolisesti suur tapahtumia Tampereelle, mikä ei ole aiemmin ollut mahdollista ympärivuotisesti.

Elina Tikkakoski

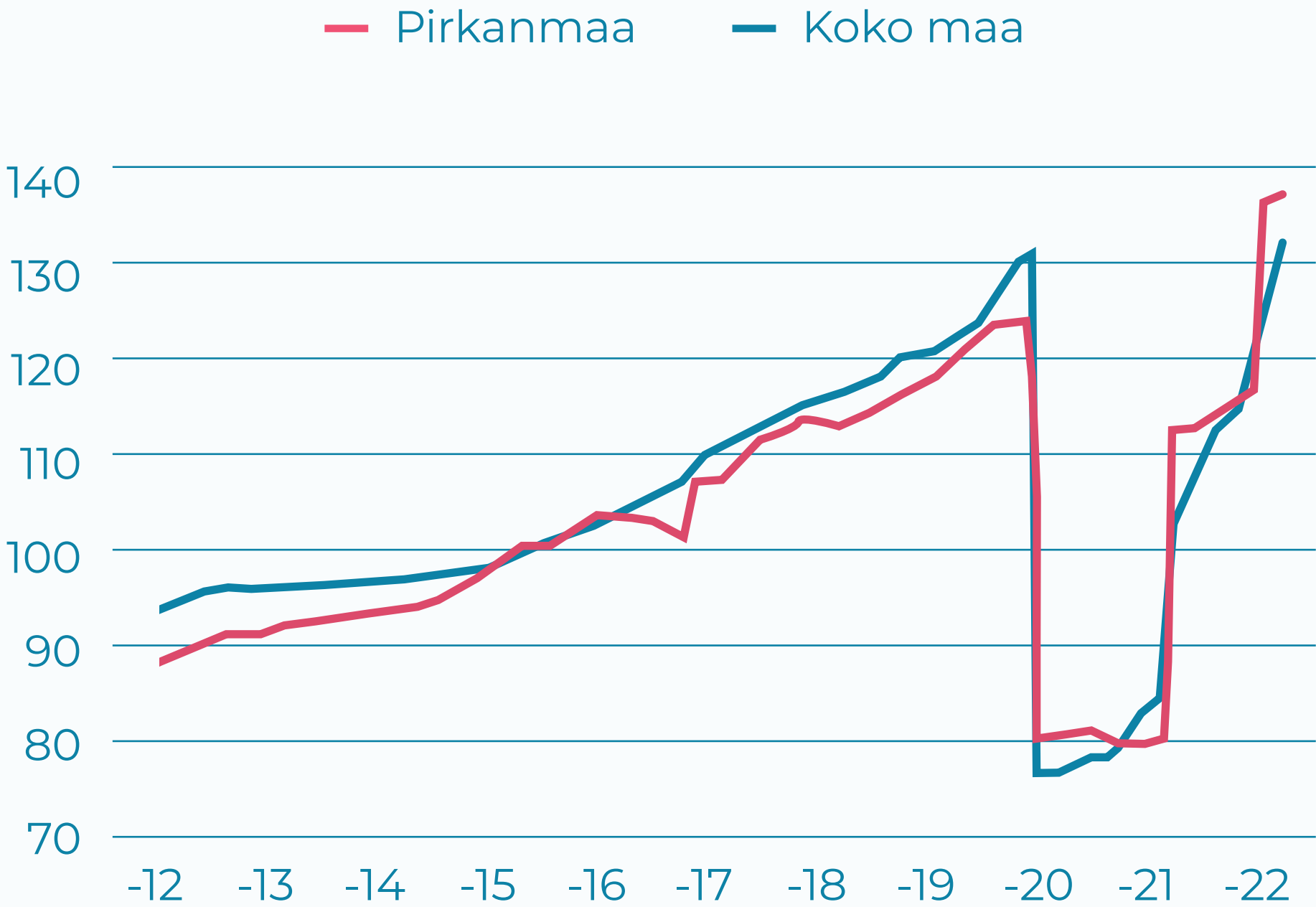
LIKEVAIHTOENNUSTE 2022: 15-16 M€
HENKILÖSTÖMÄÄRÄ: 9. TYÖLLISTÄÄ
VÄLILLISESTI 600 HENKILÖÄ,
TAPAHTUMAPÄIVINÄ 1200.
KIVA LUKU: TYÖLLISTÄJÄNÄ NOKIA
ARENAN ALUE ON PIRKANMAAN
TOP 5:N JOUKOSSA.

MAJOITUS JA RAVITSEMISALA

Liikevaihto 2021	639 M€
Liikevaihdon muutos	13,6 %
Toimipaikkoja 2021	1 553
Liikevaihdon muutos 1. puolivuosi 2022	50,1 %

Liikevaihdon trendivertailu 2015=100

TOL I (55-56): majoitus ja ravitsemistoiminta

ESIMERKKIYRITYKSIÄ
TOIMIALALTA:

PIRKANMAAN OSUUSKAUPPA · PIRKANMAAN VOIMIA OY · SOKOTEL OY · HOLIDAY CLUB RESORTS OY ·
TAMPEREEN PANIMORAVINTOLA OY · JUVENES OY · NORLANDIA CARE OY

PIRKANMAALLA RESILIENSSIÄ JA USKOA TULEVAISUUTEEN!

Aloitin Pirkanmaan Yrittäjien toimitusjohtajana huhtikuussa, ja minuun on tehnyt vaikutuksen Pirkanmaalla toimivien yritysten, elinkeinoelämän sekä julkisen puolen välillä vallitseva yhteisöllisyys, innostavat verkostot sekä vahva halu onnistua. Olen saanut vajaan puolen vuoden aikana ilokseni tutustua satoihin pk-yrittäjiin ja huomannut, että meillä Pirkanmaalla on suoraan valtava ja monipuolinen potentiaali.

Elinvoimaiset yritykset hyvinvoivan kunnan edellytyksenä

Elämme haastavia aikoja. Uskon kuitenkin, että meillä on kaikki mahdollisuudet kehittyä, kasvaa ja mahdollisten taloudellisten notkahdusten sekä haastavien aikojen jälkeen nousta uuteen kasvuun. Itseäni on innostanut tapaamieni yrittäjien halu kehittyä ja kasvaa, joka povaa hyvää myös tulevaisuuden kannalta.

Koen tärkeänä, että me kaikki teemme osaltamme Pirkanmaalla mahdollisimman paljon töitä sen eteen, että olemme se maakunta, jossa yrittäminen on tärkeässä roolissa puheiden lisäksi myös teoissa. Paras aika sen miettimiseen, miten tämä tehdään, on juuri nyt.

Haastankin siis meidät kaikki tekemään päätöksiä, joilla lisäämme yrittäjyyden kautta elinvoimaa koko maakuntaan. Meillä kaikilla on mahdollisuus vaikuttaa, käytetään tämä hyväksemme. Vanha toteamus siitä, että kunta voi yhtä hyvin, kuin sen yritykset, pätee myös maakunnalliselle tasolle muutettuna.

Yksinyrittäjyyden merkitys kasvaa

Koko 2000-luvun ajan käytännössä kaikki uudet työpaikat ovat syntyneet pk-sektorin yrityksiin. Pk-yritykset ovat ryhmä, mitä ei saa unohtaa tulevaisuutta rakennettaessa. On meidän kaikkien etu, että pk-yritykset toimivat jatkossakin elinvoimavetureina kunnissa ympäri Pirkanmaata.

Aivan liian vähälle huomiolle jäävät yksinyrittäjät, jotka muodostavat yhdessä valtavan ison osan taloutta. Yksinyrittäjyyden lisääntyminen on tämän vuosituhannen merkittävä työelämän trendi, ja kaikki mittarit puhuvat sen puolesta, että tulevaisuudessa yksinyrittäjyys sekä työn ja yrittämisen yhdistäminen kasvavat vielä merkittävästi.

Lähitulevaisuudessa edessä olevista mahdollisista haasteista huolimatta on tärkeää, että Pirkanmaa on täynnä mahdollisuuksia pk-yrittäjille. Meillä halutaan kehittää ja kehittyä yhdessä, katse vahvasti tulevaisuudessa ja kasvussa. Meillä on vielä myös paljon tehtävää, ja tässä meillä on Pirkanmaan Yrittäjissä tärkeä rooli vaikuttaa yrittämisen edellytyksiin kaikissa kunnissa ja eri toimialoilla.

P.S. Aito kilpailu on tunnetusti paras tapa tuottaa palveluita laadukkaasti ja tehokkaasti. Julkisella sektorilla, esimerkiksi hyvinvointialueella ja uusilla elinvoimakunnilla, on nyt merkittävä rooli varmistaa, että julkinen sektori tukee markkinoita ja lisää hyvinvointia mahdollistamalla pk-yritysten osallistumisen hankintoihin ja palveluiden tuottamiseen.

“Koko 2000-luvun ajan käytännössä kaikki uudet työpaikat ovat syntyneet pk-sektorin yrityksiin.

Jenni Pöllänen

ALUMIININ MONIOTTELIJA INVESTOISOSTI KOLMEN VUODEN VÄLEIN

Purso Oy:n toimitusjohtaja **Jussi Aro** luottaa, että vuosien aikana luodut kilpailuedut ja niiden vahvistaminen kannattelevat Pursoa myös epävarmoina aikoina. **Nokialainen alumiinituotteiden ja -järjestelmien valmistaja erottautuu kilpailijoistaan valmistamalla pitkälle jalostettuja ja haastavia tuotteita sekä integroitumalla syvälle asiakkaan prosesseihin. Kun kilpailukyvyyn, tuottavuuden ja laadun tarkastelua tehdään jatkuvasti, säilyy tukeva pohja maailman muutoksissa.**

Jatkuvuutta rohkeilla investoinneilla

Purson tarina alkoi vuonna 1959, kun **Esko Ollila** perusti alumiiniprofiileiden anodisointiin keskittyvän yrityksen Nokian Siuroon. 15 vuoden toimimisen jälkeen tultiin suureen tienristeykseen, kun suurin asiakas siirtyi anodisoimaan alumiininsa itse. Suomen pienessä markkinassa ainut vaihtoehto oli aloittaa omien alumiiniprofiilien tuottaminen. Alalla ideaa pidettiin toteuttamiskelvottomana ja yrityskokoon nähden aivan liian suurellisena investointina.

Ratkaisun voimin Purso kuitenkin puski läpi ja on tehnyt suuria investointeja lähes kolmen vuoden välein. Vuonna 2019 Purso osti hollantilaisen Nedal Aluminiumin, jolloin Purso Groupista tuli aidosti kansainvälinen toimija myös tuotannollisesti. Pohjoismaissa ja erityisesti kotimaan markkinoilla

vahva Purso tekee nyt vientiponnisteluja ottaakseen isompaa jalansijaa Keski-Euroopasta.

Alumiiniteollisuuden trendit

Kestävä kehitys nousee vahvasti monella teollisuudenalalla, niin myös Pursolla. Vähäpäästöisyys ja uusiutuvien energiamuotojen nousu, kuten autolun sähköistyminen sekä aurinkovoiman lisääntyminen, luovat myös alumiiniteollisuudelle uusia tarpeita.

Toinen Aron esiin nostama kehityssuunta on kaupungistuminen, joka vaikuttaa rakennusalaan ja sitä kautta alumiinitoimintaan. Kolmas laajasti vaikuttava trendi on digitalisoituminen, joka näkyy Pursolla niin omien tuotantoprosessien virtaviivaistamisessa kuin asiakkaille tarjottavissa palveluissa.

Pirkanmaalla toimimisessa on enemmän plussia

Kysymykseen "Miksi Pirkanmaa on hyvä paikka toimia ja kasvaa?" Aro pysähtyy miettimään:

– Niin, onko tämä hyvä paikka toimia? On hienoa, että tällä hetkellä Pirkanmaa on buumissa oleva muuttovoittoinen alue, mutta se aiheuttaa kallistuneita asuntoja ja työvoimapula on käsin kosketeltava. Mutta onhan tämä keskeinen paikka Suomessa ja kulkuyhteydet ovat hyvät, kun lentoyhteydetkin ovat jälleen parantuneet. Yliopistokaupunki myös vetää alan opiskelijoita. Vireänä ja elinvoimaisena alueena plussia on siis enemmän kuin miinuksia.

Kauaskantoisia päätöksiä

Aron mukaan yritystoiminnan kannalta on äärimmäisen tärkeää, että päättäjien päätökset ovat kauaskantoisia ja ennustettavia.

– Synkkiä pilviä on taivaalla paljon. Ne liittyvät vahvasti talouden epävarmuuteen, kustannusten rajuun kasvuun ja sen aiheuttamaan kulutuksen vähenemiseen. Lisäksi energiakriisi tuo mukanaan omat epävarmuutensa. Nyt jos koskaan tarpeita ja päätöksiä on katsottava riittävän pitkällä aikavälillä, Aro summaa.

VIESTINI YRITTÄJÄLTÄ PÄÄTTÄJILLE

– **Pidetään Suomen teollisuuden kilpailuvyöstä huolta. Keski-Euroopan markkinoista katsoen olemme yhä saarella. Myös työvoiman liikkuvuutta ja ulkomaisen työvoiman saatavuutta pitäisi helpottaa, Aro summaa.**

**LIIKEVAIHTO 2021: 185 M€
HENKILÖSTÖMÄÄRÄ: 550
KIVA LUKU: PURSON VIIME VUODEN
KASVU OLI N. 30 %.**

www f ig in

“Synkkiä pilviä on taivaalla paljon. Erityisesti nyt päätösten on oltava kauaskantoisia ja ennustettavia.

Jussi Aro

"TEOLLISUUS ON YHTEISKUNNAN SELKÄRANKA"

Paineilma-alan pitkäaikainen tekijä Gardner Denver valmistaa ilmakompressoreita, tyhjiöpumppuja ja puhaltimia raskaalle teollisuudelle, eniten kaivos- ja laivateollisuuteen. Yhtiön tulevaisuuden mittavissa investointisuunnitelmissa on kaksi pääteemaa: kilpailukyky ja ekologisuus.

– Investointeja pitää tehdä jatkuvasti, jotta pärjää kilpailussa, tiivistää Gardner Denverin toimitusjohtaja **Sami Järvinen**.

Hän kiittelee, kuinka Suomi on kustannustehokas maa moneen eurooppalaiseen verrokkiin nähden. Hyvä infra on Suomen vahvuus. Järvinen kuvaa, kuinka Tampereen ja lähikuntien investoinnit ovat poikineet Pirkanmaalle ulkomaalaisiakin investointeja, jotka todennäköisesti jatkuvat myös tulevaisuudessa.

– Teollisuudessa kilpaillaan Euroopan lisäksi aasialaisia vastaan, joten uusiin työmenetelmiin investoimisen tulee olla parhaalla tasolla. Nykyisellä uusasiakashankinnan määrällä Gardner Denverin Tampereen tehdaskapasiteetti onkin pian ääripäässään, joten 1–5 vuoden sisään tarvitaan tehtaan laajentamista, Järvinen kuvailee.

Tampellan paineilmaosastosta kansainväliseksi pioneeriksi

Gardner Denverin kompressoreita on esimerkiksi prosessi- ja kaivosteollisuudessa ympäri maailmaa. Yrityksen erottuvuustekijöitä ovat massaräätälöinti sekä pitkän toimintahistorian tuoma laiteymmärrys. Raskaassa teollisuudessa laitteiden tulee kestää kaikista rankimpiakin olosuhteita.

Gardner Denverin Tampereen tehtaan historia ulottuu 1960-luvulle. Alkujaan Tampellan paineilmaosastona aloittanut yritys muuntui muutaman vaiheen kautta Tamrotor Kompressorit Oy:ksi, josta tuli yritystoston myötä osa yhdysvaltalaista Gardner Denverin pörssiyhtiötä vuonna 1997. Viime vuosina raskaan teollisuuden rinnalle on tullut myös esimerkiksi elintarvikepuolta kalajalostamojen järjestelmäkehitysten kautta.

Vihreys ja talous tasapainossa

Teollisuudessa ympäristöarvot näkyvät vahvasti tulevaisuuden kehityssuunnitelmissa. Gardner Denverin tehdaslaajennuksen tavoitteena on aurinkopaneelien, maalämmön ja energian talteenoton avulla nostaa tehtaan energiatehokkuus parhaaseen A-luokkaan. Järvisen mukaan teollisuuden yhä energiatehokkaampien ratkaisujen ja hiilijalanjäljen pienentämisen taustalla ovat toki lainsäädännölliset velvoitteet, mutta myös kilpailuetujen parantaminen.

Päättäjiä Järvinen kiittelee tuista, joita energiahankainvestoinnit saavat valtiolta tai kaupungilta. Niitä voisi kuitenkin edelleen parantaa:

– Vihreyden, energiatehokkuuden ja ekologisuuden tavoittelusta ei saisi kuitenkaan tulla taloudellista riippakiveä tai kansainvälisen kilpailukyvyn kamppitajaa.

Päättäjien reagointi

Työmenetelmien ja tehdaskapasiteetin lisäksi Gardner Denverillä nähdään ensiarvoisen tärkeänä henkilökuntaan satsaaminen. Jokaisella työn-

tekijällä on kehityssuunnitelma. Tekijöille tarjotaan koulutusta ja työnsiirtämistä, jottei kellekään jää paikalleen jämähtänyt olo.

Järvistä kuitenkin huolettaa työvoiman riittävyys. Tämä siitäkkin huolimatta, että Gardner Denver tekee koulutuskeskusten kanssa tiivistä yhteistyötä ja on osaltaan vaikuttamassa, että teollisuuden alalle kasvaa uusia ammattilaisia.

– Jossain vaiheessa koulutuskentällä on päässyt vähän unohtumaan työntekijöiden ohjaaminen teollisuuden pariin. Eivät kaikki voi olla palveluolilla tai tubettajia. Teollisuus on kuin yhteiskunnan perusta tai selkäranka, Järvinen huomauttaa.

Työvoiman varmistamiseen ei kuitenkaan Järvisen mukaan riitä vain oppilaiden ohjaus ja motivoiminen, vaan myös vanhempiin panostaminen:

– Pitäisi laajemmin päivittää sitä, miten teollisuudesta puhutaan tai miten sitä kuvataan mediasa. Lehtiin valitaan hämyisiä kuvia hitsauspajoista, vaikka se ei ole todellisuutta enää tänä päivänä. Todellisuudessa teollisuudessa on nykyään hyvin siistit tilat.

VIESTINI YRITTÄJÄLTÄ PÄÄTTÄJILLE

– Teollisuudenalan koulutuksiin panostaminen ja pudokkaiden parempi huomioiminen ovat keinoja helpottaa nykyistä työvoimapulaa. Kaikista tärkein kehityskohde kuitenkin on, millaista työnantajakuva teollisuudesta välitetään, Järvinen korostaa.

“Lehtiin valitaan hämyisiä kuvia hitsauspajoista, vaikka se ei ole todellisuutta enää tänä päivänä.

Sami Järvinen

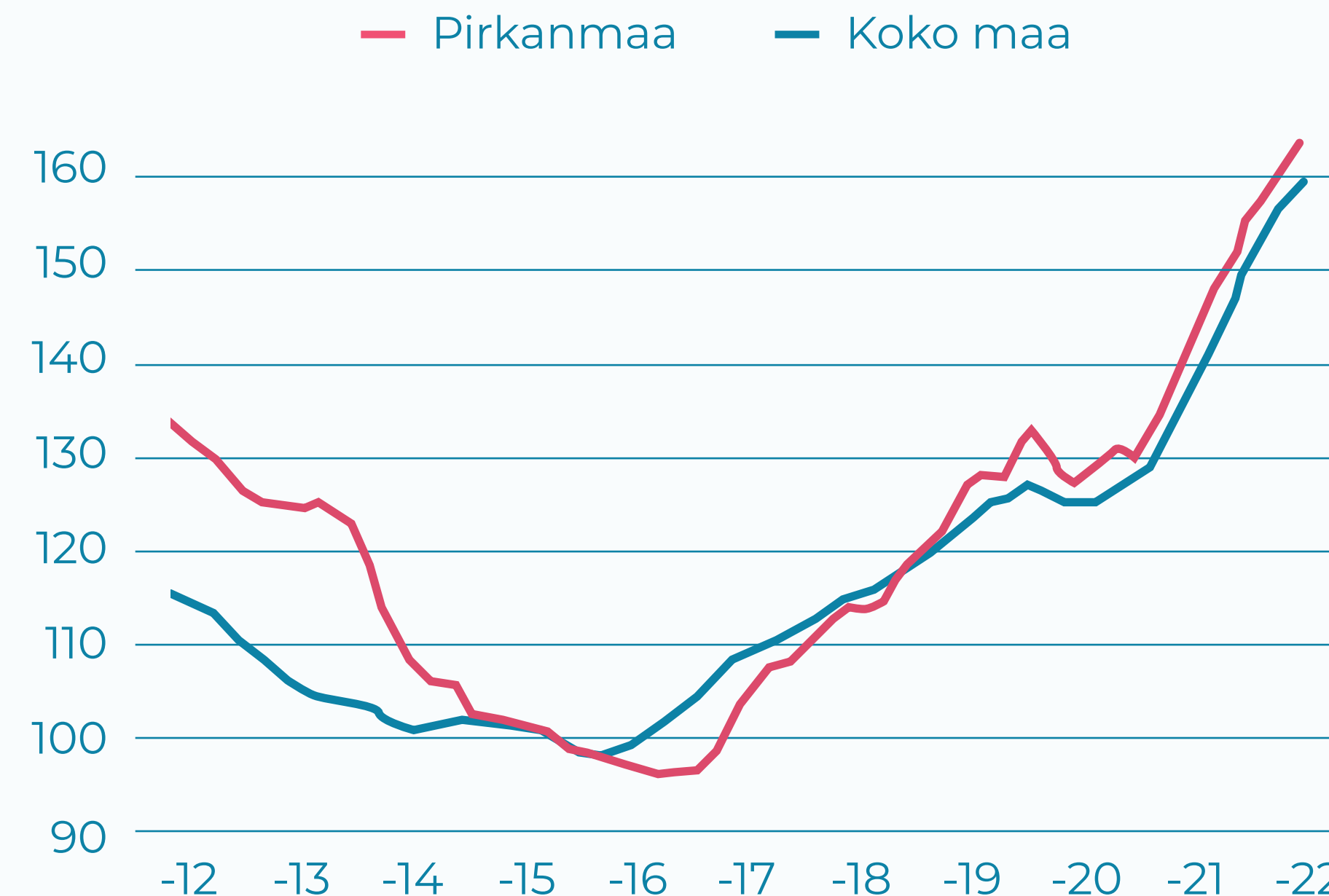
LIIKEVAIHTO 2021: GARDNER DENVER 54,5 M€, INGERSOLL RAND -KONSERNI 5,2 MRD\$
HENKILÖSTÖMÄÄRÄ: TAMPEREELLA NOIN 170, ESPOOSSA NOIN 10.
KIVA LUKU: KAHESTI VUODESSA JÄRJESTETÄVISSÄ KYSELYISSÄ TYÖTYTYVÄISYYSTASOT OVAT NOUSSEET JOKA VUOSI.

TEKNOLOGIATEOLLISUUS

Liikevaihto 2021	7 021 M€
Liikevaihdon muutos	12,3 %
Vienti 2021	4 224 M€
Viennin muutos	13,6 %
Toimipaikkoja 2021	962
Liikevaihdon muutos 1. puolivuosi 2022	16,3 %

Liikevaihdon trendivertailu 2015=100

BUSINESS TAMPERE – LAADUKKAITA JA KEHITTYVIÄ KANSAINVÄLISTYMISS- JA KASVUPALVELUJA KOKO SEUDUN ELINVOIMAN HYVÄKSI

Business Tampere keskittyy erityisesti kasvuhaluisiin yrityksiin, joilla on suuri vaikutus koko seudun elinvoiman edistäjinä.

Kasvu, kansainvälistyminen, investoinnit, vienti, verkostoituminen, digitalisaatio ja innovaatiot... Laajasta palvelutarjonnastamme löytyy apu niin scaleup-kasvuvaiheeseen siirtyville startup-yrityksille kuin seudulle sijoittuville kansainvälisille yritysjohtajille.

Business Tampere on Tampereen kaupunkiseudun elinkeino- ja kehitysyhtiö, joka tarjoaa useita palvelukokonaisuuksia. Se auttaa yrityksiä kasvamaan, kansainvälistymään, kehittämään liiketoimintaansa ja innovoimaan. Business Tampere tarjoaa myös monenlaista tietoa, auttaa yrityksiä seudulle sijoittumisessa ja edistää investointeja sekä fasilitoi seudun lukuisia yritys- ja innovaatioekosysteemejä.

Työtä koko seudun elinvoiman hyväksi
Business Tampere keskittyy erityisesti kasvuhaluisiin yrityksiin. Tyypillinen asiakas on esimerkiksi nopeasti kasvava ICT-alan yritys, joka kehittää uutta teknologiaa ja jolle yhteistyön rakentaminen on keskeinen osa toimintaa.

Toinen esimerkki Business Tampereen tyypillisestä asiakkaasta on toimintansa vakiinnuttanut teollisuusyritys, joka sijaitsee jossain Tampereen ympäristössä. Se investoi vihreään ja digitaaliseen siirtymään tarviten siinä myös tukea. Kolmas tyypiesimerkki on skaalautuvaa liiketoimintaa kehittävä startup, joka tarvitsee niin osaajia, rahoittajia kuin kumppaniverkostojakin.

– EU-rahoituksen laajempi hyödyntäminen on noussut esille useassa yhteydessä, ja olemme panostaneet siihen. Business Tampere palkkasi talven aikana kaksi uutta EU-rahoitusasiantuntijaa, Business Tampereessä yrityskehityksestä ja toimintaympäristöstä vastaava johtaja **Niina Immonen** kertoo.

– Osana palveluitamme järjestämme verkostoitumistilaisuuksia ja saatamme toimijoita yhteen. Avaamme rahoitusmahdollisuuksia kasvuun sekä ovia kansainvälisille markkinoille. Linkitämme yrityksiä seudun liiketoiminta- ja innovaatioekosysteemeihin, joiden asiakkuusvastaaviin saa myös sivustomme bottien kautta ketterästi yhteyden. Autamme verkostojen rakentamisessa sekä tutkimus- ja kehitystyössä, Niina Immonen summaa.

Tukena yrityksen sijoittumisessa ja kasvussa Tampereen seudulla

Business Tampere mahdollistaa yrityksen sijoittumisen tueksi kattavan kuvan seudun koko liiketoimintaympäristöstä ja mahdollisista yritys- ja tutkimusyhteistyön kumppaneista, osaamisesta ja osaajista. Business Tampere on yrityksen mukana ensikontaktista uuden toimipisteen avajaisiin – ja sen jälkeenkin, jotta yritys pysyy ja kasvaa seudulla.

“EU-rahoituksen laajempi hyödyntäminen on noussut esille useassa yhteydessä, ja olemme panostaneet siihen.

Niina Immonen

business tampere.com/fi/yritykset/kansainvalistyminen/

Business Tampereen omistavat Tampereen kaupunkiseudun kunnat: Tampere, Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Vesilahti ja Ylöjärvi.

Toimintaamme ohjaa "Tehrääs numero!" - Tampereen kaupunkiseudun elinkeinostrategia 2020–2025.

www f t y i n

HYVINVOIVA KEIKKATYÖYHTEISÖ ELÄKEIKÄISTEN EHDOLLILLA

Joiku of Life on osaltaan rakentamassa ratkaisua puhuttavaan sote-alan työvoimapulaan. Joiku tuo pelikentältä jo poistuneita kokeneita ammattilaisia takaisin merkityksellisen työn pariin joustavasti muun elämän ehdoilla. Eläköityneiden ja kokeneiden työikäisten hoitajien keikkailutyöyhteisö ei tarjoa vain työtä, vaan tukeutuu vahvasti arvoihinsa hyvinvointiyhteisönä. Kun hoitajista pidetään huolta, he jaksavat pitää huolta avuntarvitsijoista.

Eläköityvät kaipaavat yhteisöllisyyttä

Joikun yhteisöElle Anni Ojanperä toivoo, että myös julkisessa keskustelussa nähtäisiin yhä paremmin niin sanotun kolmannen iän edustajat hyvinvoivina ja aktiivisina tekijöinä, joilla riittää virtaa ja halua tehdä. Kun tällainen aktiivinen henkilö jää eläkkeelle, hän voi kokea sokin, kun merkityksellisen työn tekeminen loppuu, eikä ympärillä enää olekaan työyhteisöä.

Yhteisöllisyyden ja työelämän kaipuu ei koske vain pientä ryhmää kolmannen iän edustajista, sillä Ilmarisen tutkimuksen mukaan kaksi kolmesta eläkeläisestä haluaisi edelleen työskennellä eläkkeellä. Joiku perustettiin vuonna 2012 osaltaan vastaamaan näihin epäkohtiin.

Idea Joiku-yhteisöön konkretisoitui perustaja Reetta Keräsen hierojakäynnillä. Hän kuuli, kuinka iäkäs asiakas kertoi varaavansa ajan viikoittaiseen hierontaan, jotta hänkin saisi viikkoonsa fyysisen ja sosiaalisen ihmiskosketuksen.

Lopputuloksena syntyi hierarkiaton ja toimitusjohtajan Joiku, jossa on arkea itseohjautuvasti pyörittävät ToimistoEllet ja heidän tukena aktiivinen hallitus. Hoitotyössä keikkailevia joikulaisia on Tampereella, Helsingissä ja Jyväskylässä yhteensä noin 70.

Jaettu arvoja

YhteisöEllenä toimivan Ojanperän titteli pitää sisällään B2B- ja asiakasyhteistyötä sekä yhteisen tekemisen järjestämistä joikulaisten vapaa-aikaan. Joikulla keikkatöiden tarjoamiseen yhdistyvätkin vahvasti arvot: yhdessä tekeminen, yhteisöllisyys sekä sydämellisyys ja pilkehtiväisyys värittävät kaikkea toimintaa.

– Pidetään huolta toisistamme ja ollaan ihmisiä ihmisille. Haluamme tuoda arvojamme enemmän alalle ylipäänsä. Pehmeistä arvoistamme huolimatta joikulaiset hoitajat eivät kuitenkaan tarjoa vain sydäntä, vaan rautaista ammattitaitoa, Ojanperä kuvailee.

Ratkaisuna joustavuus

Ojanperän mukaan sote-alan trendejä ovat paljonpuhuttu hoitajapula, vuokratyövoiman käytön normiutumisen sekä palkkakilpailu. Hoitotyössä työmäärä ja sitä myötä uupumus lisääntyvät, kun kirjaamiset ja raportoinnit sisällytetään tehtäviin ottamatta mitään pois tehtävälistalta.

Ojanperä kuvaa, kuinka mediassa on annettu hoitajamitoituksen ja tekijäpulan ratkaisuksi muun muassa palkan kasvattamista, opiskelupaikkojen lisäämistä ja ulkomaisten hoitajien palkkaamista. Julkisesta keskustelusta on hänen mukaansa unohtunut kolmannen iän aktiiviset osaajat.

Eläköityviä kuitenkin kaihertaa vaihtoehtojen, joustavien työskentelytapojen tuen puute.

– Tekisi mieli vähän ravistella verotusnäkökulmaa tässä asiassa. Eläkeikäisellä eläke ja palkka voivat yhdessä nostaa veroprosentit korkeiksikin. Eläkeläisten työn verotusta alentamalla voisimme saada kokeneita hoitajia takaisin töihin ja työn tekeminen olisi heille kannustavaa, Ojanperä ehdottaa.

Ojanperä huomauttaa myös, kuinka sosiaalihuollon palveluihin, kuten tehostettuun palveluasumiseen, tarjottavan vuokratyön arvonlisäveroa alentamalla sote-organisaatioiden kulut pysyisivät kurissa ja ne voisivat saada riittävästi osaavia tekijöitä.

– On ihailtavaa, kuinka paljon on ihmisiä ja toimijoita, jotka haluavat jatkaa merkityksellisen työn tekemistä ja auttaa ikäihmisiä ja kehitysvammaisia. Tahtoa on. Vielä kun voisimme tehdä työn tekemisestä kannustavampaa, Ojanperä summaa.

Yrittäjäystävällinen ja verkostoituva Pirkanmaa

Ojanperän mukaan Pirkanmaa on yrittäjäystävällinen maakunta, jossa on onnistuneesti tietoa välittäviä ja yhteistä arvoa kasvattavia bisnesverkostoja. Erityisesti Business Finland saa Ojanperältä kiitosta proaktiivisesta avun tarjoamisestaan: Joikulle soitettiin ja tarjottiin juttelutuokiota, miten Business Finland voisi olla Joikulle avuksi. Keskustelusta Joiku sai konkreettisia vinkkejä ja näkyvyyttä.

VIESTINI YRITTÄJÄLTÄ PÄÄTTÄJILLE

– Huomatkaa kolmannen iän edustajien tarjoamat mahdollisuudet. Helpottakaa avun antamista ja sen hankkimista vuokratyötä tukeamalla, sanoo Anni Ojanperä.

“Jaettua tahtoa sote-alalla on, vaikka yhteistä säveltä haetaankin.

Anni Ojanperä

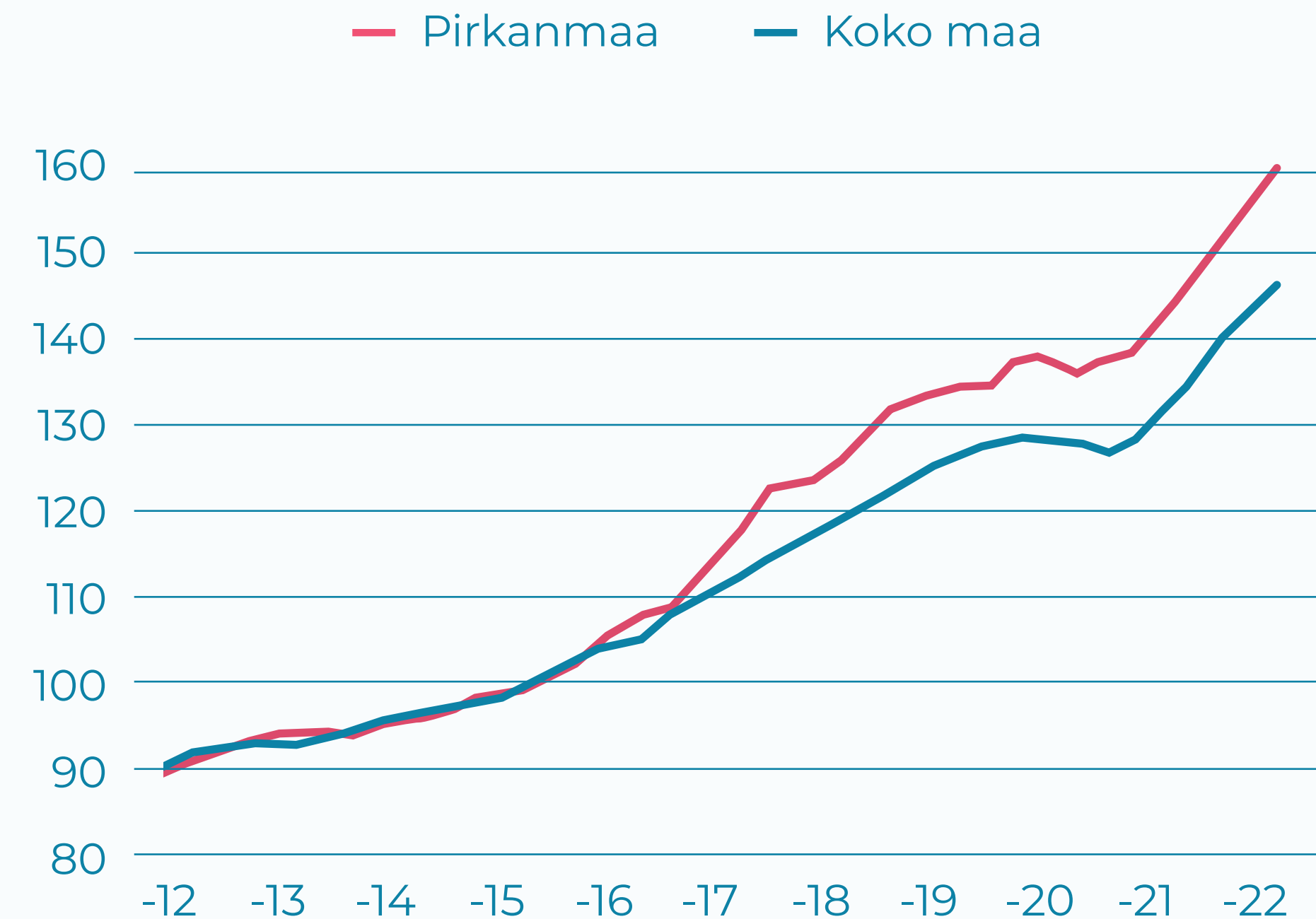
LIKEVAIHTO 2021: NOIN 522 000 €
HENKILÖSTÖMÄÄRÄ: 2 KOKOPÄIVÄISTÄ JA OSA-AIKAINEN TUPLA-AGENTTI. YLI 70 JOIKULAISTA.
KIVA LUKU: JOKAINEN KEIKKATYÖLÄINEN VALITSEE, TEKEEKÖ VAIKKA KAKSI VUOROA KUUKAUDESSA VAI TÄYTTÄ PÄIVÄÄ.

LIIKE-ELÄMÄN PALVELUT

Liikevaihto 2021	3 664 M€
Liikevaihdon muutos	7,5 %
Toimipaikkoja 2021	8 253
Liikevaihdon muutos 1. puolivuosi 2022	12,5 %

Liikevaihdon trendivertailu 2015=100

TOL K (64-66): rahoitus- ja vakuutustoiminta, TOL L (68): kiinteistöalan toiminta, TOL M (69-75): ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta, TOL N (77-82): hallinto- ja tukipalvelutoiminta

ESIMERKKIYRITYKSIÄ
TOIMIALALTA:

ISS PALVELUT OY · POHJOLA VAKUUTUS OY · ADECCO FINLAND OY · SOL PALVELUT OY · REKRYTOINTIPALVELU SIHTI OY ·
RAMBOLL FINLAND OY

ONENAV PIILAAKSOSTA TÄHYÄÄ PAIKANNUSTEKNOLOGIAN TULEVAISUUTEEN

Satelliittipaikannusteknologian edelläkävijä, Kalifornian Piilaaksossa vuonna 2019 toimintansa aloittanut oneNav perusti Suomeen tytäryhtiö oneNav Finland Oy:n ja avasi touku-
kuussa ensimmäisen toimipisteensä Tampereelle.

Nyt Hervannassa, Technopolis Hermiassa kehitetään uutta tekniikkaa, joka näyttää suuntaa koko alalle.

– Tampere oli selvä valinta, sillä kaikkein tärkeintä meille on taitavien tekijöiden löytäminen. Meillä oli jo entuudestaan yhteyksiä alueelle ja Tampereella on myös aktiivista yliopistotutkimusta ja -ryhmiä alaltamme, kertoo oneNavin Suomen tiimin johtaja, tohtori Florean Curticaean.

Toiminnan aloittaminen ja toimiston perustaminen Tampereelle on käynyt jouhevasti, ja tuotekehitysvaiheen edetessä noin 50 henkeä työllistävän yrityksen suunta onkin kohti kasvua ja uusia asiakkuuksia.

Uuden sukupolven paikannusteknologialle valtava kysyntä

oneNavin toiminnan ytimessä on uudenlaista signaalia hyödyntävien satelliittipaikannusvastaanottimien suunnittelu (Global Navigation Satellite Systems, GNSS).

– Silikoniteknologian kehitys on avannut oven uudelle L5-signaalille, jonka ominaisuudet ovat todella edistykselliset aiempiin signaaleihin verrattuna, kertoo Curticaean.

Tekniikalle on jo olemassa maailmanlaajuinen kysyntä: useimmat laitteet puhelimista älykelloihin tar-

vitsevat häiriötöntä paikannusta, eivätkä ilman sitä toimi myöskään seurannan tai lisätyn todellisuuden teknologiat.

– Vaikkapa älykellon paikannuksen on toimittava koko juoksulenkin ajan ilman, että akku hyytyy, mainitsee Curticaean esimerkkinä. – Uusi paikannustekniikka ei saa olla kallista, kookasta tai akkua kuluttavaa.

Tulevaisuus parantaa vanhaa ja luo täysin uutta

Isona erona kilpailijoihin oneNavin teknologia käyttää pelkästään uutta tehokkaampaa L5-signaalia, kun yleensä käytetään yhä sen lisäksi vanhaa L1-signaalia. oneNavin järjestelmällä pystytään hyödyntämään yhden sijaan useita eri satelliittijärjestelmiä, joita ovat esimerkiksi Galileo, GPS ja BeiDou / BDS.

– oneNav tekee suunnitelmat laitteistoista ja ohjelmistoista, joiden avulla sen asiakasyritykset pääsevät itse valmistamaan entistä pienempiä ja häiriöttömämmin toimivia paikannussiruja käytettäväksi esimerkiksi puhelimissa, kertoo Curticaean.

oneNav on ottanut myös koneoppimisen ja algoritmit mukaan kehitystyöhön, jolloin paikannus tarkentuu entisestään. Tämä on tärkeä askel, sillä tarkentumisen myötä tullaan paikannusteknologialle keksimään yhä uusia hyödyllisiä käyttötarkoituksia.

– Paikannustoiminto on todella monen applikaation ja palvelun sydän, Curticaean muistuttaa.

Teknologian, luovuuden ja tiimityön avulla isoihin tavoitteisiin

Teknologian asiantuntijoiden rakentama oneNav tä-

hyää vahvasti paikannusteknologian tulevaisuuteen. Teknologiaosaamisen ja suurten tavoitteiden lisäksi uskotaan myös tiimityöhön.

– Vaikka tavoitteita kohti mennään vauhdilla, niin pyrimme samalla rakentamaan tiimihenkeä. Kun jokainen tuntee olonsa tiimissä hyväksi ja voi toimia luovasti, saavutetaan isoja asioita, sanoo Curticaean.

oneNavin kaltaisen start up -yrityksen tekemisessä on oma ajattelutapansa verrattuna omalla alallaan jo pitkään toimineisiin yrityksiin.

– Tämä on kuin vuorikiipeilyä, jossa reitti on haastava ja myös aika rajallinen, sillä muutkin ovat matkalla huipulle. Mutta myös onnistuminen on erittäin palkitsevaa, summaa Curticaean.

VIESTINI YRITTÄJÄLTÄ PÄÄTTÄJILLE

– Tampere oli selvä valinta, sillä kaikkein tärkeintä meille on taitavien tekijöiden löytäminen. Meillä oli jo entuudestaan yhteyksiä alueelle ja Tampereella on myös aktiivista yliopistotutkimusta ja -ryhmiä alaltamme, Florean Curticaean kiittelee.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ: NOIN 50.
KIVA LUKU: ONENAVIN TEKNOLOGIA
KÄYTTÄÄ PELKÄSTÄÄN UUTTA
TEHOKKAAMPAA L5-SIGNAALIA, KUN
YLEENSÄ KÄYTETÄÄN YHÄ SEN LISÄKSI
VANHA L1-SIGNAALIA.

www in

“Tampere oli selvä valinta ensimmäiseksi Euroopan toimipisteeksi.

Florean Curticaean

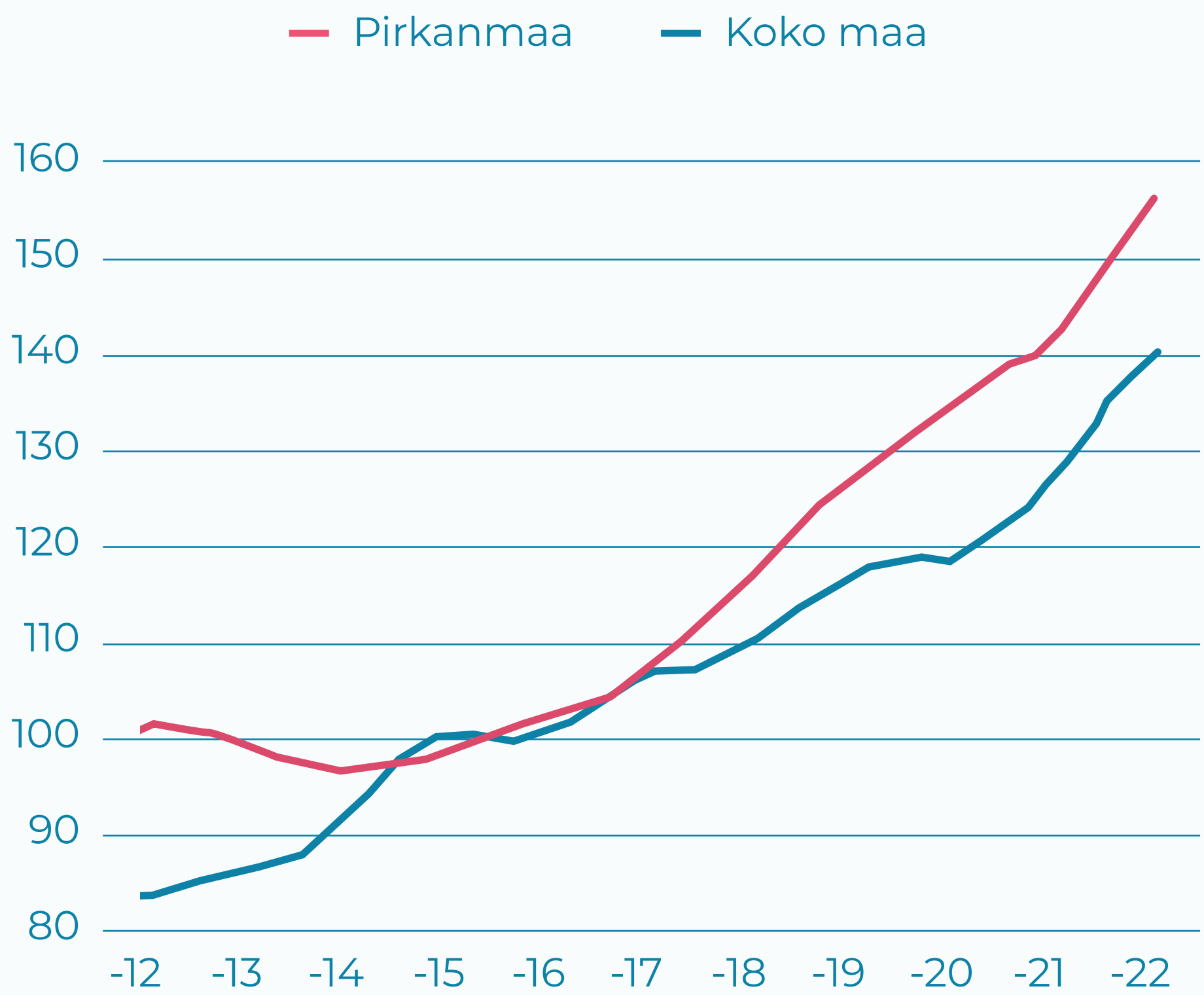

INFORMAATIO JA VIESTINTÄ

Liikevaihto 2021	1 831 M€
Liikevaihdon muutos	4,9 %
Toimipaikkoja 2021	1 445
Liikevaihdon muutos 1. puolivuosi 2022	10,7 %

Liikevaihdon trendivertailu 2015=100

TOL J (58-63): kustannustoiminta; elokuva-, video- ja tv-ohjelmatuotanto sekä äänitteiden ja musiikin kustantaminen; radio- ja tv-toiminta; televiestintä; ohjelmistot, konsultointi ja siihen liittyvä toiminta; tietopalvelutoiminta

ESIMERKKIYRITYKSIÄ
TOIMIALALTA:

SOLITA OYJ · YLEISRADIO OY AB · TIETO FINLAND OYJ · M-FILES OY · CGI SUOMI OY · GOFORE OYJ

KATSEET KOHTI LÄHIMARKKINOITA – TAMPEREEN KAUPPAKAMARI AUTTAA YRITYKSIÄ KANSAINVÄLISTYMÄÄN

Vientiyritykset ovat joutuneet tottumaan maailmankaupan häiriöihin ja jakelukanavien ongelmiin. Ensiksi pandemia sekoitti maailmankaupan virtoja. Venäjän keväällä aloittama hyökkäyssota Ukrainaan haastoi tilannetta entisestään. Kaikesta huolimatta Pirkanmaan vientiyritykset pärjäsivät hyvin vuonna 2021 ja 2022 ensimmäisellä puolivuotiskaudella.

Pirkanmaa on säilyttänyt asemansa vientimaakuntana. Vuonna 2021 vientiliikenvaihto kasvoi 15,1 %. Maakunnan vientiä tekevät yritykset kerryttivät vientiliikenvaihtoa yhteensä n. 8,3 miljardia euroa. Kuluvin vuoden (2022) ensimmäisen puolen vuoden aikana vientiliikenvaihto on ollut vakaassa 10,7 % kasvussa.

Tampereen kauppakamarissa on luonnollisesti seurattu tarkkaan Ukrainan sodan vaikutuksia Pirkanmaalaisten yritysten toimintaan. Heti sodan alettua kauppakamari toteutti jäsenistölleen kyselyn sodan vaikutuksista.

– Geopoliittinen epävarmuus ja siitä syntyvät häiriöt syövät nyt voimakkaasti yritysten kannattavuutta. Kohonneet raaka-aineiden hinnat, komponenttien saatavuus, pitkittyneet toimitusajat ja konttipula ovat olleet myös pirkanmaalaisten vientiyritysten arkea viime aikoina, kertoo johtaja **Markus Sjölund** Tampereen kauppakamarista.

Kauppakamarin kv-palvelut yritysten tukena myös haastavina aikoina

Tampereen kauppakamarissa tilanteeseen on reagoitu erilaisin informaatioiskuin sekä tarjoamalla koulutuksia ajankohtaisista aiheista. Myös kauppakamarin lakineuvonta on jäsenten käytettävissä. Pirkanmaan vientipäivässä on puolestaan tarjolla ajankohtaista infoa viennin ja tuonnin kauppaprosesseihin. Yritysten etsiessä korvaavia vientikanavia ja kumppaneita lähimarkkinoilta myös kauppakamarissa on pyritty keskittymään lähimarkkinoiden kontakteihin.

Kun viennistä on kysymys, niin luonnollisesti kauppakamarista myönnetään tärkeät vientidokumentit

Tampereen kauppakamari myönsi vuonna 2021 muun muassa alkuperätodistuksia 6 643 kappaletta, kauppakaskirjoja 885 kappaletta sekä muita vahvistettuja asiakirjoja 346.

– Niiden lisäksi ATA Carnet -tulliasiakirjoja myönnettiin 36 – joten asiakirjapuolella viime vuosi oli vilkas ja luvut kasvoivat edellisestä vuodesta, kertovat kauppakamarissa ulkomaankaupan asiakirjoista vastaavat **Reetta Heinonkoski** ja **Eveliina Ruonela-Vähätalo**.

“Kohonneet raaka-aineiden hinnat, komponenttien saatavuus, pitkittyneet toimitusajat ja konttipula ovat olleet myös pirkanmaalaisten vientiyritysten arkea viime aikoina.

Markus Sjölund

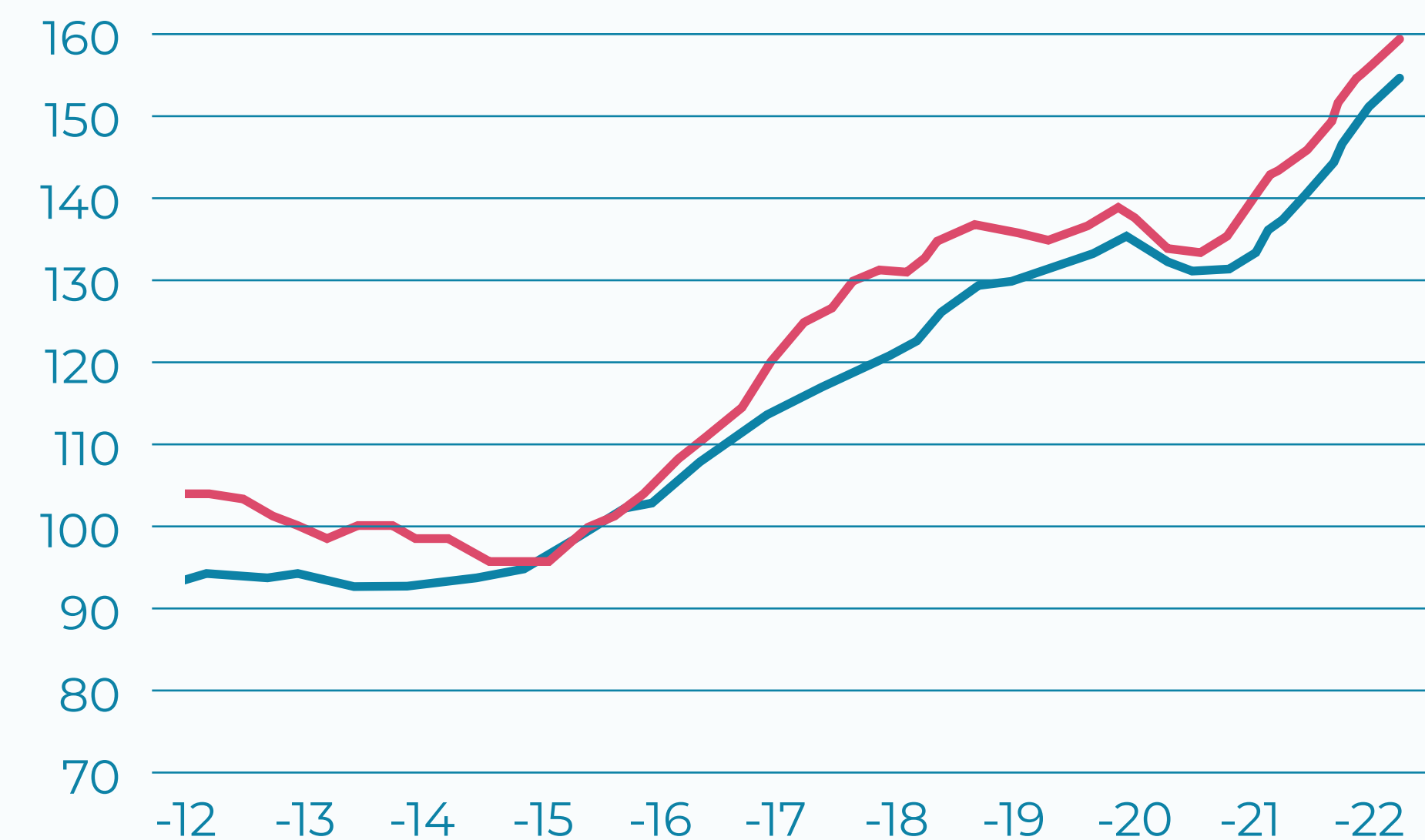

RAKENTAMINEN

Liikevaihto 2021	3 739 M€
Liikevaihdon muutos	8,1 %
Toimipaikkoja 2021	4 068
Liikevaihdon muutos 1. puolivuosi 2022	10,5 %

Liikevaihdon trendivertailu 2015=100

— Pirkanmaa — Koko maa

TOL F (41-43): talonrakentaminen, maa- ja vesirakentaminen sekä erikoistunut rakennustoiminta

ESIMERKKIYRITYKSIÄ
TOIMIALALTA:

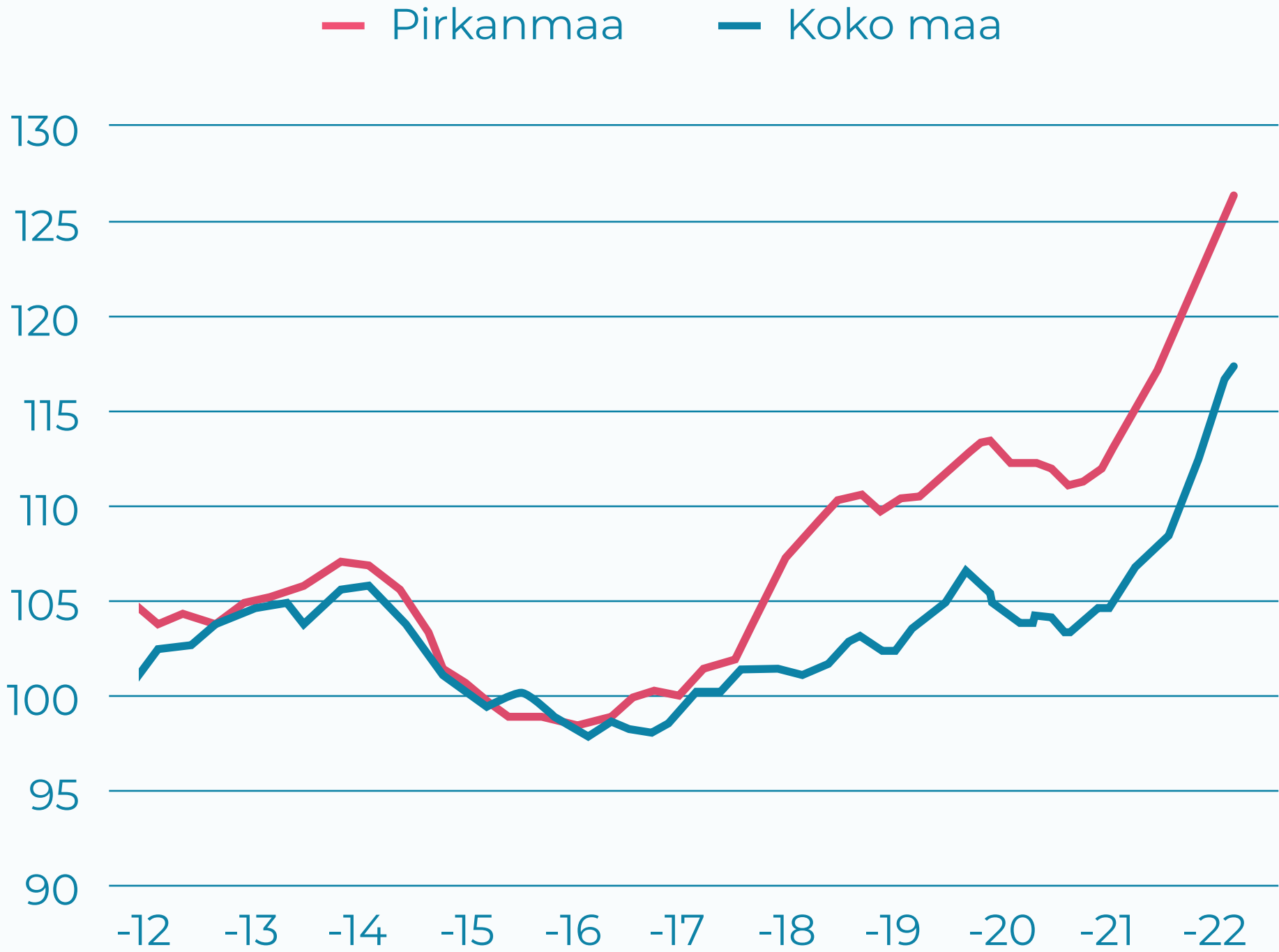
TAMPEREEN INFRA OY · YIT SUOMI OY · CAVERION SUOMI OY · ARE OY · NRC GROUP FINLAND OY ·
SKANSKA TALONRAKENNUS OY · LUJATALO OY

ELINTARVIKETEOLLISUUS

Liikevaihto 2021	586 M€
Liikevaihdon muutos	-3,1 %
Vienti 2021	59 M€
Viennin muutos	-17,3 %
Toimipaikkoja 2021	158
Liikevaihdon muutos 1. puolivuosi 2022	10,9 %

Liikevaihdon trendivertailu 2015=100

TOL 10-12: elintarvikkeiden, juomien ja tupakkatuotteiden valmistus

ESIMERKKIYRITYKSIÄ
TOIMIALALTA:

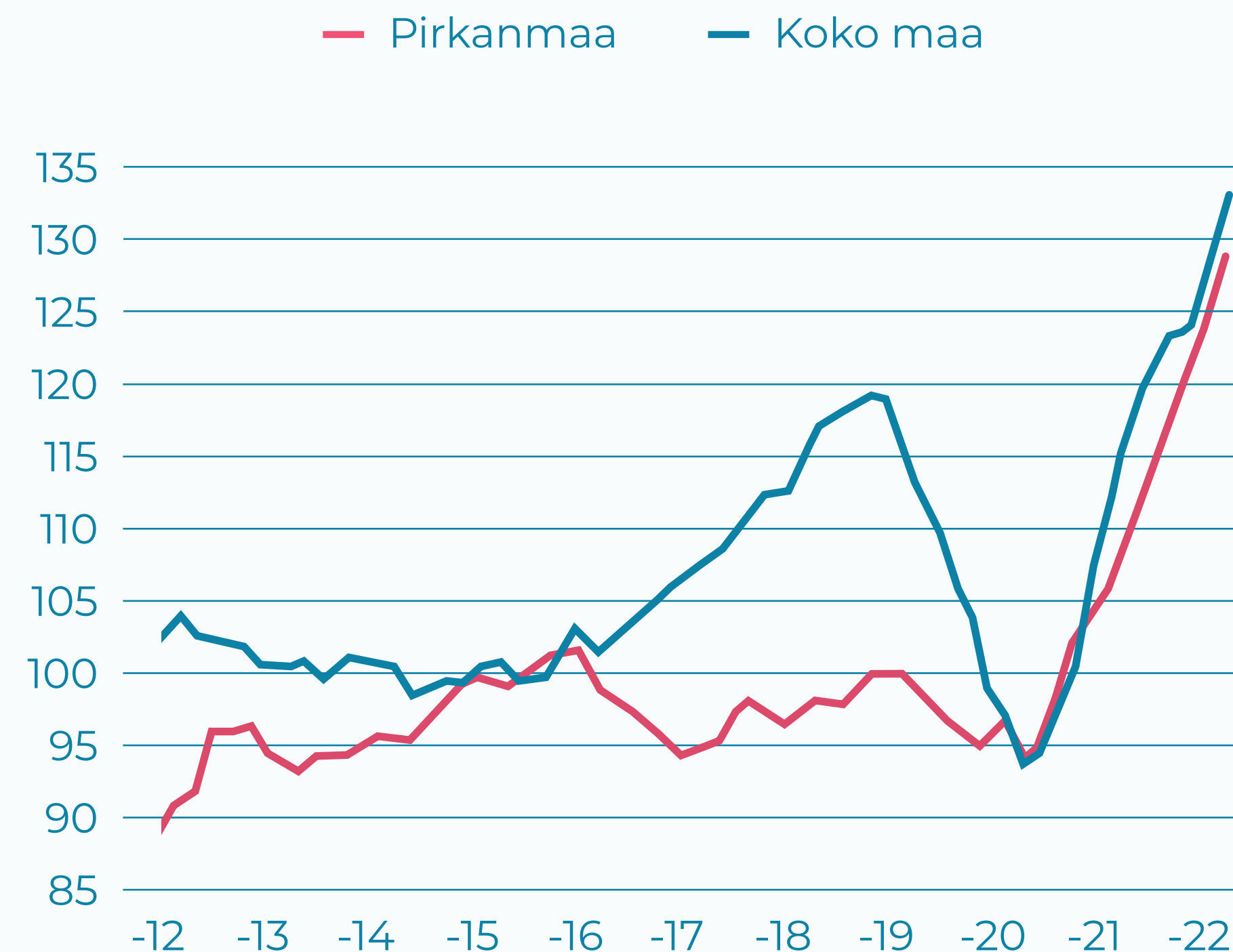
SAARIOINEN OY · LEIVON LEIPOMO OY · KALANEUVOS OY · TAPOLA OY LIHANJALOSTUSTEHDAS · YRJÖ WIGREN OY ·
LINKOSUON LEIPOMO OY · KYMPPI-MAUKKAAT OY

METSÄTEOLLISUUS

Liikevaihto 2021	2 904 M€
Liikevaihdon muutos	14,2 %
Vienti 2021	2 327 M€
Viennin muutos	14,5 %
Toimipaikkoja 2020	361
Liikevaihdon muutos 1. puolivuosi 2021	-3,9 %

Liikevaihdon trendivertailu 2015=100

TOL 16-18

ESIMERKKIYRITYKSIÄ
TOIMIALALTA:

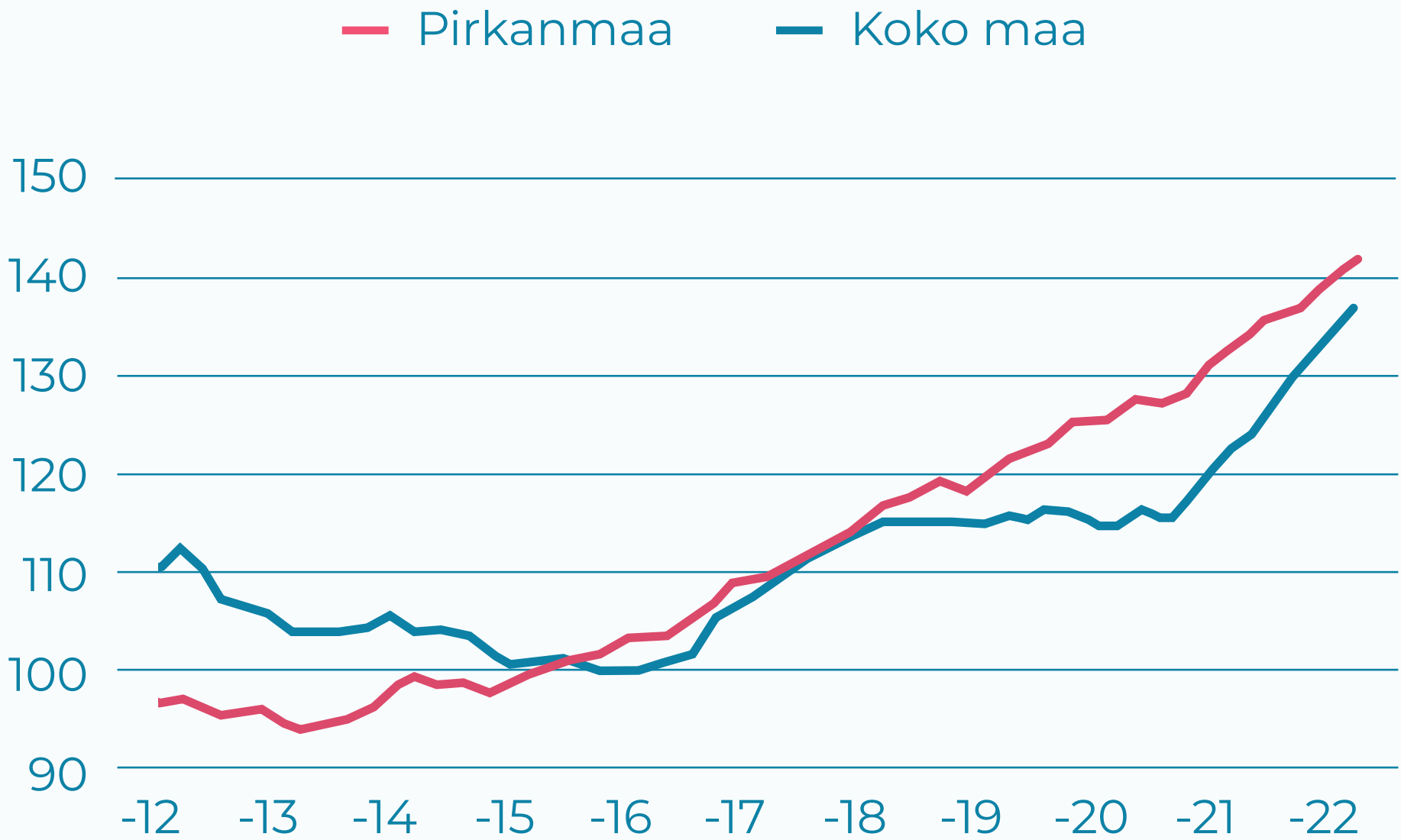
UPM-KYMMENE OYJ · METSÄ TISSUE OYJ · UPM RAFLATAC OY · ADARA PAKKAUS OY · METSÄ BOARD OYJ · OY ESSITY FINLAND AB

TUKKUKAUPPA

Liikevaihto 2021	6 268 M€
Liikevaihdon muutos	8,5 %
Toimipaikkoja 2021	2 462
Liikevaihdon muutos 1. puolivuosi 2022	6,8 %

Liikevaihdon trendivertailu 2015=100

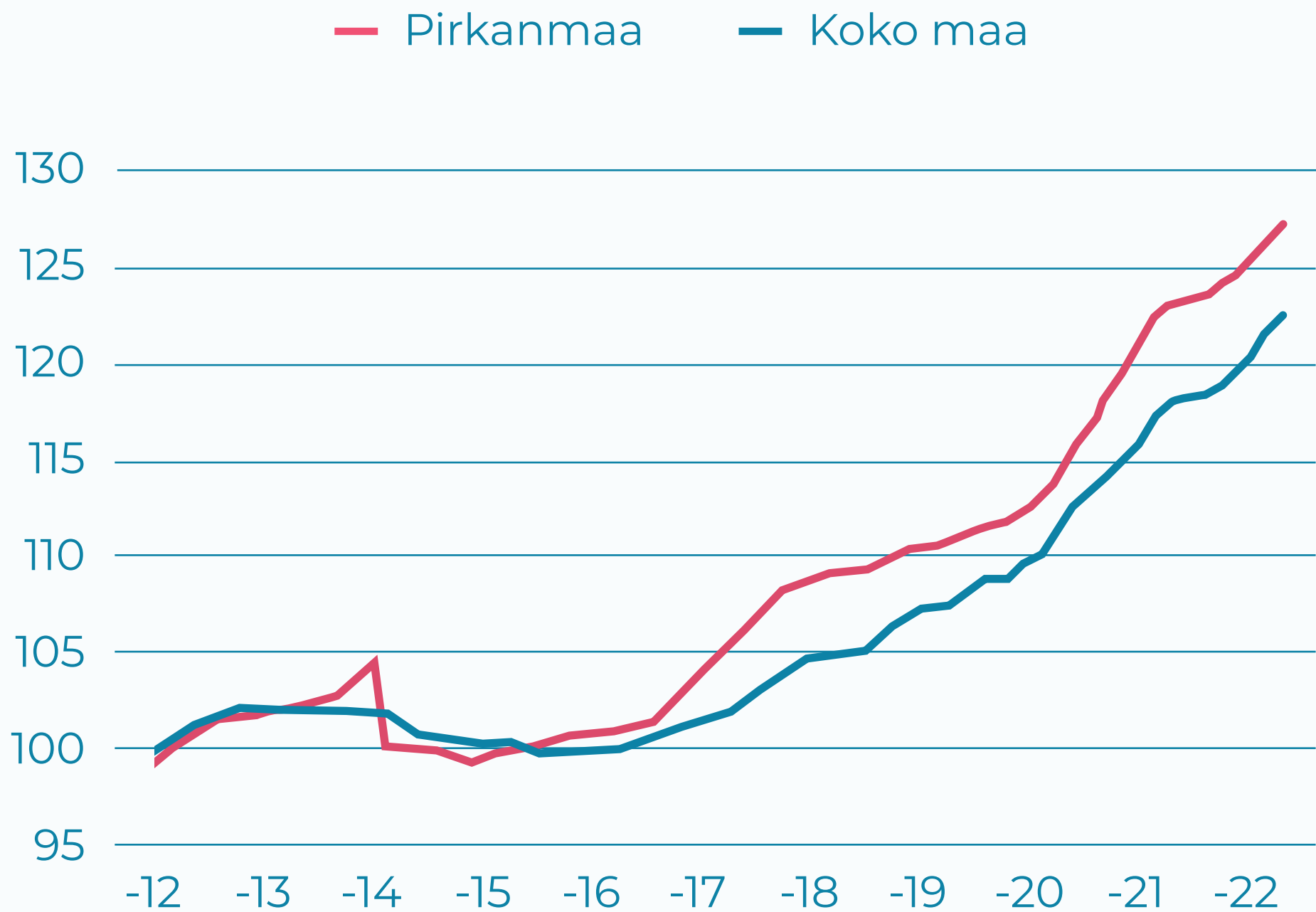

VÄHITTÄISKAUPPA

Liikevaihto 2021	4 012 M€
Liikevaihdon muutos	6,5 %
Toimipaikkoja 2021	2 542
Liikevaihdon muutos 1. puolivuosi 2022	3,3 %

Liikevaihdon trendivertailu 2015=100

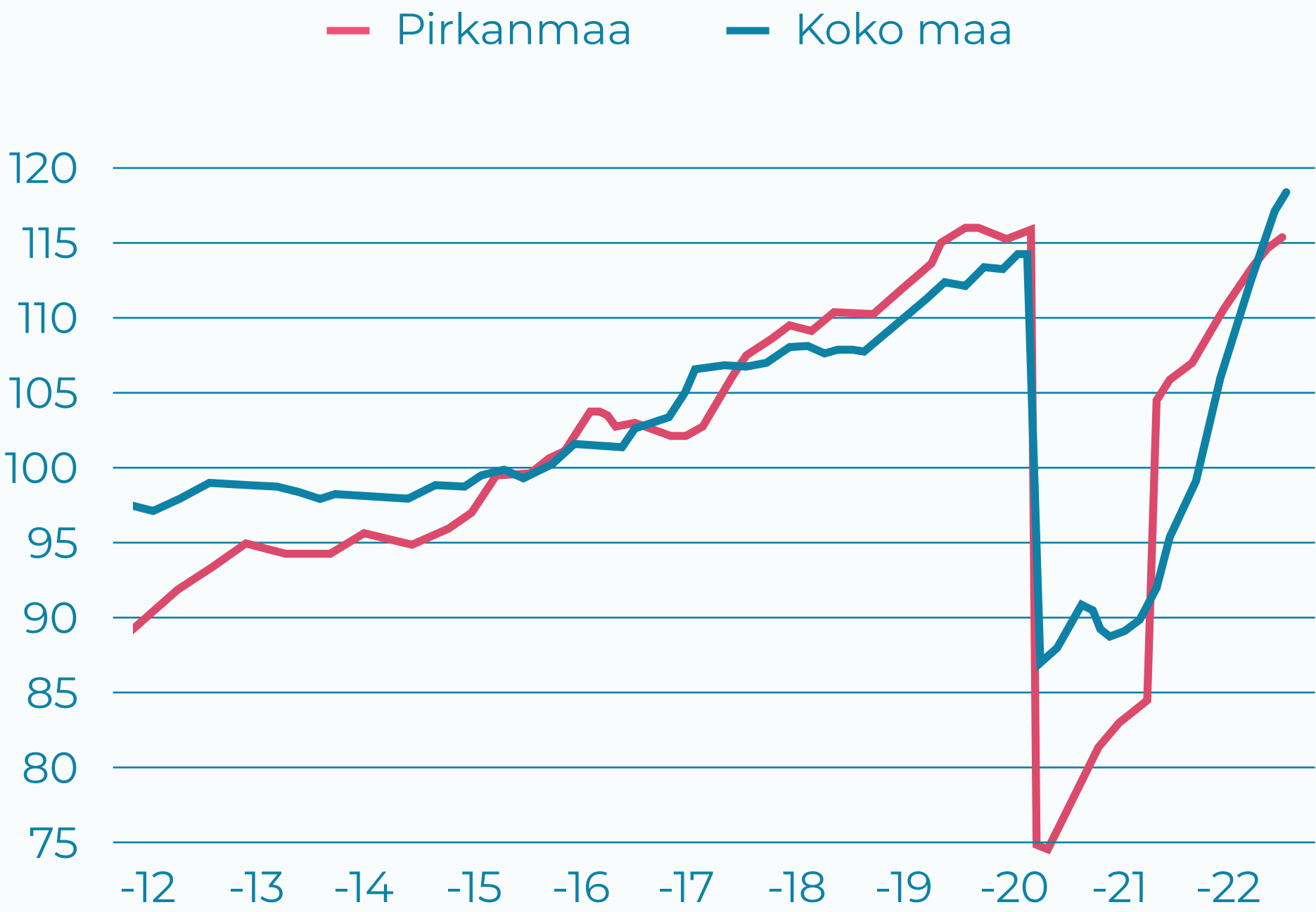

ELÄMYSTALOUS

Liikevaihto 2021	1 703 M€
Liikevaihdon muutos	11,2 %
Toimipaikkoja 2021	5 884
Liikevaihdon muutos 1. puolivuosi 2022	27,5 %

Liikevaihdon trendivertailu 2015=100

PIRKANMAAN TALOUSKATSAUS 2022

JULKAISIJAT

Business Tampere
www.businesstampere.com

Pirkanmaan liitto
www.pirkanmaa.fi

Pirkanmaan Yrittäjät
www.yrittajat.fi/pirkanmaa

Tampereen kauppakamari
www.tampereenkauppakamari.fi

LÄHTEET

Tilastokeskus
Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

ULKOASU, TOIMITUS JA TAITTO

Creative Crue
www.crue.fi

**BUSINESS
TAMPERE**

**TAMPEREEN
KAUPPAKAMARI**

Yrittäjät
PIRKANMAA

PIRKANMAA

TAMPERE.
FINLAND

www.pirkanmaantalous.fi